

Soovitus

finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta

Soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta

Sisukord

1.	Kokkuvõte	3
2.	Taust ja põhjendused	4
3.	EBA soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta ELis	6
	Euroopa Pangandusjärelevalve soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta	8
	1. lisa	11
	2. lisa	13
	Finantsseisundi taastamise kava mudel	13
	A. Üldine ülevaade	13
	B. Finantsseisundi taastamise kava põhiosa	16
	C. Järeelmeetmed	20
4.	Üldsusega konsulteerimisel saadud tagasiside	21
5.	Suuniste ja soovitude järgimise kinnitus	22

1. Kokkuvõte

1. Lisatud soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta põhineb määruse (EL) nr 1093/2010 (edaspidi „EBA määrus”) artikli 25 lõikes 1 sätestatud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) kohustusel aidata kaasa tõhusate ja järjepidevate finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade väljatöötamisele ja koordineerimisele ning osaleda selles tegevuses aktiivselt. EBA järelevalvenõukogus saavutati kokkulepe, et seni, kuni võetakse vastu ja avaldatakse komisjoni ettepanek võtta vastu direktiiv, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistik (edaspidi „kriisiohjamise direktiiv”), on kõige tõhusam vahend selle kohustuse täitmiseks koostada riiklikele pädevatele asutustele soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta kooskõlas EBA määruse artikliga 16.
2. Arvestades, et vähemalt 15 pank ELis on juba alustanud finantsseisundi taastamise kavade koostamist, järgides finantsstabiilsuse nõukogu algatust, ning et väljatöötamisel on muud riiklikud algatused, on käesoleva soovituse eesmärk tagada järjekindlus ja kõrgeimate standardite täitmine kogu liidus, laiendades finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohustust soovituse lisas nimetatud Euroopa krediidasutustele ning tagades, et kavasid arutatakse asjakohastes järelevalvekolleegiumides EBA hoolika järelevalve all.
3. Selleks tuleks koostada grupi finantsseisundi taastamise kavad kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, mis on kokku lepitud finantsstabiilsuse nõukogu egiidi all, ning vastavalt 2. lisas esitatud mudelile (edaspidi „mudel”), mis hõlmab kooskõlas 15. mail 2012 avaldatud EBA finantsseisundi taastamise kavade aruteludokumendiga põhielemente ja olulisi küsimusi, mida tuleks finantsseisundi taastamise kavas käsitleda.

2. Taust ja põhjendused

4. Mitu panku eri liikmesriikides koostavad praegu finantsseisundi taastamise kavasad, järgides rahvusvahelisel tasandil ning Euroopa Liidus (EL) käivitatud algatusi.
5. Ülemaailmsel tasandil koordineeritakse finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade algatusi (millele G-20 liidrid andsid oma heakskiidu 2009. aasta Pittsburghi tippkohumisel) finantsstabiilsuse nõukogu egiidi all. Nimetatud nõukogu on oma dokumendis „Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions” („Finantsinstitutsioonide tulemusliku kriisilahenduskorra põhinõuded”) määranud kindlaks finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade põhinõuded ning soovitanud kehtestada finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade kõikides finantsasutustes ja teistes ettevõtetes, mis on ülemaailmse finantssüsteemi seisukohalt olulised ja mille ebaedu võib finantsstabiilsust mõjutada.
6. ELi tasandil võttis Euroopa Komisjon pärast Euroopa Liidu Nõukogu 18. mai ja 7. detsembri 2010. aasta järeldusi kriiside ennetamise, juhtimise ja lahendamise kohta, millega toetati finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade väljatöötamist vähemalt krediidasutustes, mille puhul kaalutakse piiriülese stabiilsusgrupi loomist, 6. juunil 2012 vastu ettepaneku direktiiviks, millega luuakse kriisiohje ja kriisilahenduse raamistik (edaspidi „kriisiohjamise direktiiv”). Muu hulgas kirjeldatakse ettepanekus finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade olemust ja sisu, selgitatakse nende kohaldamisala ning täpsustatakse EBA ja riiklike pädevate asutuste rolli ja volitusi.
7. Mitu liikmesriiki on juba vastu võtnud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavasad reguleerivad õigusaktid või alustanud nende koostamist. Mitmel juhul on nende aluseks konkreetsed taotlused kriisilahenduskorra reformimiseks Rahvusvahelise Valuutafondi/ELi finantsabi programmi raames. Teisest küljest on mitu riiklikku pädevat asutust, mis on finantsstabiilsuse nõukogu liikmetena andnud oma panuse süsteemse olulisusega finantseerimisasutusi puudutavasse rahvusvahelisse töösse, otseselt osalenud ka finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade koostamise protsessis, kuigi nende käsutuses ei ole olnud konkreetseid õigusakte.
8. Lisaks EBA volitustele ja ülesannetele, mis määratakse kindlaks kriisiohjamise direktiivis, on EBA määruse artiklis 25 sätestatud EBA üldine ülesanne aidata kaasa tõhusate ja järjepidevate finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade väljatöötamisele ja koordineerimisele ning osaleda selles tegevuses aktiivselt. Võttes arvesse kõnealust ülesannet ning rahvusvahelisel ja riiklikul tasandil toimunud arengut, otsustas EBA algatada arutelu ja koguda sidusrühmade arvamusi finantsseisundi taastamise kavade kui Euroopas kehtiva üldise õigusnõude kehtestamise protsessi varajases etapis.
9. Selleks avaldas EBA 15. mail 2012 finantsseisundi taastamise kavade aruteludokumendi (edaspidi „aruteludokument”), milles esitati põhinõuded ja olulised teemad, mida tuleks kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu põhinõuetega finantsseisundi taastamise kavas käsitleda. Aruteludokument sisaldas ka nn finantsseisundi taastamise kava mudelit. Kokku on EBA saanud

aruteludokumendile 25 vastust (vastajate palvel neist viit EBA veebilehel ei avaldatud), mis andsid mudeli struktuurile ja sisule üldiselt positiivse hinnangu.

10. Aruteludokument aitab EBA-l täita kriisijuhtimise direktiiviga ette nähtud regulatiivülesannet tagada kogu liidus finantsseisundi taastamise kavade järjekindel koostamine ja hindamine. Siiski ei esitata riiklikele pädevatele asutustele ühist Euroopa alusdokumenti enne, kui kriisiohjamise direktiivi seadusandlik protsess on lõppenud.

11. Selle ajalünga täitmiseks, finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kiirendamiseks ning suuniste andmiseks kõrgeimate standardite täitmine tagamiseks koostas EBA lisatud soovitus riiklikele pädevatele asutustele, kes tegelevad soovitus 1. lisa loetletud krediidiasutuste kohaliku järelevalvega. Nende kohus on tagada, et 2013. aasta lõpuks oleks koostatud ja järelevalveametitele esitatud grupi finantsseisundi taastamise kavad. Finantsseisundi taastamise kavade sisu osas sätestatakse soovitus, et kavad peavad vastama finantsstabiilsuse nõukogu raamistikule ning soovitusel lisatud mudeliga kehtestatud standarditele. Finantsseisundi taastamise kavade hindamise osas nõutakse soovitus, et grupi finantsseisundi taastamise kavad esitataks arutamiseks järelevalvekolleegiumidele, mis peaksid koostama ühise hinnangu.

3. EBA soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta ELis

Soovituse staatus

1. Käesolevas dokumendis esitatud soovitus on välja antud vastavalt EBA määruse artikli 16 lõikele 1 ja artikli 25 lõikele 1. EBA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused võtma soovitude järgimiseks mis tahes meetmeid.
2. Soovitus esitatakse EBA seisukoht, mis käsitleb nõuetekohaseid järelevalvetavasid Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis tõhusate ja järjekindlate finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade väljatöötamise ja koordineerimise valdkonnas, eesmärgiga minimeerida mis tahes häire võimalikku süsteemset mõju. Seepärast eeldab EBA, et kõik pädevad asutused, kellele soovitus on suunatud, seda järgivad. Pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid vajaduse korral kaasama need oma järelevalvetavadesse (nt muutma oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi).

Teatamiskohustus

3. EBA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le 23. märtsiks 2013, kas nad järgivad või kavatsevad järgida käesolevat soovitust, või esitada põhjused, miks nad soovitust ei järgi. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, eeldab EBA, et pädev asutus ei järgi suuniseid. Teade tuleb saata 5. punktis esitatud vormil aadressile compliance@eba.europa.eu, märkides viiteks „EBA/Rec/2013/02”. Teate peaks esitama asjakohaselt volitatud isik.
4. Teated avaldatakse kooskõlas artikli 16 lõikega 3 EBA veebilehel.

Sisukord

Euroopa Pangandusjärelevalve soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta	8
1. lisa	11
2. lisa	13
Finantsseisundi taastamise kava mudel	13
A. Üldine ülevaade	13
B. Finantsseisundi taastamise kava põhiosa	16
C. Järeelmeetmed	20

Euroopa Pangandusjärelevalve soovitus finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise kohta

EUROOPA PANGANDUSJÄRELEVALVE JÄRELEVALVENÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ, eelkõige selle artikli 16 lõiget 1 ja artikli 25 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA”) 12. jaanuari 2011. aasta otsust EBA DC 001, millega võeti vastu EBA järelevalvenõukogu kodukord, eelkõige selle artikli 3 lõiget 5 ja artikli 14 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) G-20 liidrite 2009. aasta Pittsburghi tippkohtumise järelduste alusel andis finantsstabiilsuse nõukogu oktoobris 2011 välja dokumendi „*Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*” („Finantsinstitutsioonide tulemusliku kriisilahenduskorra põhinõuded”; edaspidi „finantsstabiilsuse nõukogu põhinõuded”), milles sätestatakse põhinõuded, mida finantsstabiilsuse nõukogu peab tulemusliku kriisilahenduskorra väljatöötamisel vajalikuks, sealhulgas finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavadele esitatavad konkreetsed nõuded.
- (2) Euroopa Liidu Nõukogu 18. mai ja 7. detsembri 2010. aasta järeldustes kriiside ennetamise, ohjamise ja lahendamise kohta sätestatakse, et finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade tuleks koostada vähemalt nendes krediitiasutustes, mille puhul kaalutakse piiriülese stabiilsusgrupi loomist, ning et 2012. aasta lõpuks tuleks piiriüleises stabiilsusgrupis korraldada kriisi simulatsioone.
- (3) EBA avaldas 15. mail 2012 finantsseisundi taastamise kavade aruteludokumendi, milles esitati põhinõuded ja olulised teemad, mida tuleks kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu põhinõuetega finantsseisundi taastamise kavas käsitleda. Aruteludokument sisaldas ka nn finantsseisundi taastamise kava mudelit. Aruteludokumendi vastused toetasid üldiselt mudeli sisu ning mõnda saadud märkust on soovitusel lisatud mudelis arvesse võetud.
- (4) Mitu liikmesriiki kaaluvad seoses pankade finantsseisundi taastamise kavadega riiklikul tasandil järgitavate nõuete kehtestamist või on need juba kehtestanud.

-
- (5) 6. juunil 2012 avaldas Euroopa Komisjon ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistik (KOM(2012) 280 (lõplik)).
- (6) Vaheperioodil enne seadusandliku ettepaneku heakskiitmist tuleks riiklikel pädevatel asutustel finantsseisundi taastamise kavade järjekindla väljatöötamise kiirendamiseks kogu liidus ja kõrgeimate standardite täitmise toetamiseks tagada, et finantsseisundi taastamise kavad koostaksid vähemalt käesoleva soovitusel lisas esitatud pangagrupid ja et neid arutataks järelevalvekolleegiumides EBA järelevalve all.
- (7) Käesolev soovitus avaldatakse EBA veebilehel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. 1. lisas loetletud pädevatel asutustel soovitatakse kohalike võimuesindajatena, kellel on põhivastutus 1. lisas loetletud krediidasutuste järelevalve eest, tagada, et need krediidasutused töötaksid välja ja esitaksid grupi finantsseisundi taastamise kavad oma pädevatele asutustele 31. detsembriks 2013.
2. Grupi finantsseisundi taastamise kavad tuleks koostada kooskõlas 2. lisas esitatud mudeliga, mis vastab finantsstabiilsuse nõukogu egiidi all kokku lepitud rahvusvahelistele standarditele.
3. Mudelist tuleks juhendada grupi finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamise ja koostamise protsessis.
4. Kõrvalekaldeid mudelis sätestatud standarditest tuleks objektiivselt põhjendada, esitades krediidasutuse dokumenteeritud põhjused.
5. 1. lisas loetletud pädevad asutused peaksid arutama grupi finantsseisundi taastamise kavade väljatöötamist ning neile esitatud grupi finantsseisundi taastamise kava teiste pädevate asutustega, kes osalevad asjakohases järelevalvekolleegiumis, võttes nõuetekohaselt arvesse grupi kuulvate krediidasutuste finantsseisundi taastamise kavasid, kui need on koostatud. Kui finantsstabiilsuse nõukogu egiidi all on loodud kriisohjamisrühmad, tuleks asjakohases järelevalvekolleegiumis toimuval arutelul võtta arvesse kriisohjamisrühmade asjakohaseid töötulemusi.
7. Kõik järelevalvekolleegiumides osalevad pädevad asutused peaksid võtma vajalikke meetmeid grupi finantsseisundi taastamise kavadega seotud teabe konfidentsiaalsuse tagamiseks.
8. Kolleegiumis osalevad pädevad asutused peaksid jõudma kokkuleppele hinnangus, mis antakse teabele, mida krediidasutused grupi finantsseisundi taastamise kavade raames esitavad.

-
9. 1. lisa loetletud pädevad asutused peaksid käesolevat soovitus kohaldama ja püüdma tagada, et käesoleva soovitus punktis 1 nimetatud krediidasutused järgiksid seda tõhusalt, et aidata kaasa asjakohaste grupi finantsseisundi taastamise kavade õigeaegsele väljatöötamisele ja hindamisele.

London, 22. jaanuar 2013

Andrea Enria (EBA esimees)

1. lisa

Allpool loetelus on esitatud krediidasutused ja nende järelevalve eest peamiselt vastutavad pädevad asutused, kelle suhtes käesolevat soovitus kohaldatakse.

	Panga nimi	Riiklik pädev asutus
1	Erste Group Bank AG	Finanzmarktaufsicht (Finantsturuamet)
2	Raiffeisen Zentralbank AG	
3	KBC Group NV	Banque Nationale de Belgique (Belgia Keskpank)
4	Dexia	
5	Bank of Cyprus Public Company Limited	Küprose Keskpank
6	Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	
7	Bayerische Landesbank	Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) Deutsche Bundesbank (Saksamaa Keskpank)
8	Commerzbank AG	
9	Deutsche Bank AG	
10	Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank AG	
11	Danske Bank A/S	Finanstilsynet (Taani finantsjärelevalveamet)
12	Alpha Bank AE	Kreeka Pank
13	Eurobank Ergasias	
14	National Bank of Greece	
15	Piraeus Bank	
16	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA	Banco de España (Hispaania Pank)
17	Banco Santander SA	
18	BNP Paribas SA	Autorité de Contrôle Prudentiel (ACP) Banque de France (Prantsusmaa Keskpank)
19	Crédit Agricole Group	
20	Groupe BPCE	
21	Société Générale SA	
22	OTP Bank Nyrt.	Ungari finantsjärelevalveamet (HFSA)
23	Allied Irish Banks, Plc	Iirimaa Keskpank
24	Bank of Ireland	
25	Intesa Sanpaolo SpA	Banca d'Italia (Itaalia Keskpank)
26	UniCredit SpA	
27	ABN AMRO Group NV	De Nederlandsche Bank (DNB)
28	ING Bank N.V.	
29	Rabobank Group	
30	DNB Bank ASA	Finanstilsynet (Norra finantsjärelevalveamet)
31	Banco Comercial Português SA	Banco de Portugal (Portugali Keskpank)

32	Nordea Bank AB	Finansinspektionen (Rootsi finantsjärelevalveamet)
33	Skandinaviska Enskilda Banken AB	
34	Svenska Handelsbanken AB	
35	Swedbank AB	
36	Barclays Plc	Finantsamet (FSA)
37	HSBC Holdings Plc	
38	Lloyds Banking Group Plc	
39	Royal Bank of Scotland Group Plc	

2. lisa

Finantsseisundi taastamise kava mudel

Mudel on jagatud kolmeks osaks. Esimene osa (A) sisaldab üldist, kuid põhjalikku teavet asutusest ning selle juhtimisstruktuurist seoses grupi finantsseisundi taastamise kavaga ning selles võetakse kokku kava põhijäreldused. Teine osa (B) sisaldab grupi finantsseisundi taastamise kava põhiosa, nimelt kriisiolukorras kättesaadavate võimaluste loetelu aluseks olevaid eeldusi ning võimaluste rakendamise ja mõju hindamist. Kolmandas osas määratakse kindlaks meetmed, mida asutus kavatseb rakendada, et hõlbustada grupi finantsseisundi taastamise kava järelmeetmete võtmist, kava uuendamist või kriisiajal rakendamist.

A. Üldine ülevaade

Üldine ülevaade on finantsseisundi taastamise kava lahutamatu osa. Selles tuleks esitada kava kokkuvõtte ning taustateave grupi struktuuri ja kava juhtimise kohta.

a) *Kava kokkuvõtte*

Selles osas peaks asutus kokkuvõtlikult esitama oma finantsseisundi taastamise kava põhijäreldused. Kokkuvõtte peaks sisaldama vähemalt järgmisi elemente:

- kava eri osade põhielemendid;
- viimase uuendamise käigus tehtud põhimuudatused (kui see on asjakohane);
- üldine ülevaade tegevustest, mida on vaja teostada enne kava valmimist/ajakohastamist.

b) *Grupi kirjeldus*

Finantsseisundi taastamise kava selles osas tuleks esmajoones esitada üldine ülevaade asutuse õiguslikust struktuurist (sealhulgas olulised filiaalid), tegevusest ning grupi eri üksuste vahelistest seostest. Selles osas tuleks kajastada asutuse põhitegevust ja peamisi tegevusalasid ning kaardistada nende õiguslik struktuur. Lisaks tuleks esitada ülevaade grupisisestest seostest. See peaks sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- põhitegevuse üldine kirjeldus, sealhulgas asutuse üldstrateegia, ärimudel, peamised tegevusvaldkonnad ja neid toetavad põhjendused ning peamised jurisdiktsioonid, kus asutus tegutseb;
- allpool loetletu kaardistus (ning üksikasjalik kirjeldus):

- ▶ õiguslikud ja tegevusstruktuurid (sealhulgas organisatsiooni skeem, millel on esitatud äriüksused ning vastavad juriidilised isikud, nende tegevus ja töötajate jagunemine äriüksuste vahel);
- ▶ õiguslikud ja finantsstruktuurid (sealhulgas käive, rahavood, likviidsed varad, rahastamisvajadused, suured riskipositsioonid, kasum ja kahjum ning esimese taseme omavahendid juriidiliste isikute kaupa).

Kaardistamine ei peaks hõlmama kõiki üksusi, vaid keskenduma pigem olulistele filiaalidele ja juriidiliste isikutele. Oluline filiaal või juriidiline isik on mis tahes üksus, mis

- ▶ mõjutab oluliselt grupi kasumit või selle rahastamist või millel on oluline osa selle varades või kapitalis või
- ▶ tegeleb olulise äritegevusega, põhiliste tegevusvaldkondadega või oluliste funktsioonidega või
- ▶ täidab tsentraalsel tasemel olulisi operatiiv-, riski- või haldusfunktsioone (nt IT) või
- ▶ on seotud suurte riskidega, mis halvimal juhul võivad seada ohtu grupi püsijäämise või
- ▶ ei ole müüdav ega likvideeritav ilma grupile tervikuna suurt riski tekitamata või
- ▶ on oluline tegutsemisriigi finantsstabiilsuse jaoks.

Ei ole vaja esitada üksikasjalikku teavet üksuste kohta, mis ei mõjuta oluliselt grupi tegevust, kapitalistruktuuri ega juhtimist ning mis ei ole süsteemselt olulised riigis, kus need asuvad;

- ▶ eri juriidiliste isikute vaheliste grupisiseste finantsseoste kirjeldus. See hõlmab kõiki olulisi grupisiseseid riske ja rahastamiseseid, kirjeldust kapitali liikumisest grupi sees ning grupisiseseid tagatiseid nii tava- kui ka kriisiolukorras;
- ▶ grupi teostatavate oluliste või süsteemselt oluliste funktsioonide kirjeldus. See puudutab peamiselt väliseid funktsioone, nagu maksesüsteemid ja teistele asutustele osutatavad teenused, kuid ka grupile olulisi tsentraliseeritud funktsioone, nagu rahavood, tagatise haldus, IT, juurdepääs turu infrastruktuuridele (kasutaja ja pakkujana), haldus, tegevus, allhanked.

c) *Juhtimiskorraldus*

Selles osas käsitletakse juhtimiskorraldust seoses finantsseisundi taastamise kava väljatöötamisega ning kava heakskiitmis- ja juhtimisprotsessi juhul, kui seda peab kriisiolukorras rakendama. Selles osas tuleks kirjeldada vähemalt järgmist:

- kuidas kava välja töötati: sealhulgas isikud, kes vastutavad kava eri osade väljatöötamise eest, arutelu, kuidas kava ettevõtte juhtimisraamistikku ja grupi üldisesse riskijuhtimisraamistikku integreerida ning nendega liita, võttes arvesse grupi riskivalmidust (ja võimalikke seoseid grupi stressitestimise raamistikuga);
- kes kava kehtiva versiooni heaks kiitis: sealhulgas kõrgema juhtkonna osalus; kas kava esitati sise- ja/või välisaudiitorile ja/või riskikomiteele. Grupp peaks esitama kinnituse, et juhatus ja/või järelevalvenõukogu on finantsseisundi taastamise kava on heaks kiitnud;

-
- taastamisvõimaluste juhtimine kriisiolukorras: dokumendis tuleb selgitada, kuidas (võimalik) eskalatsiooniprotsess on kavandatud. Samuti tuleks täpselt kirjeldada kava käivitamisega seotud otsustamisprotsessi. See hõlmab arutelu, kes protsessis osaleb, millistel tingimustel kava käivitatakse, milliseid menetlusi tuleb järgida, kriteeriume, mille alusel määratakse kindlaks rakendatavad võimalused, ning kirjeldust ja hinnangut, kuidas juhtimisinfosüsteeme hallatakse ja kas need suudavad tagada lühikese etteteatamisajaga vajaliku teabe;
 - kuidas kavatseb asutus grupi kava ajakohastada: see hõlmab selgitust, kes vastutab kava ajakohastamise eest, kui tihti kava ajakohastatakse, ning protsessi kirjeldust juhul, kui kava on vaja ajakohastada, et reageerida asutust või selle keskkonda mõjutavatele olulistele muudatustele.

B. Finantsseisundi taastamise kava põhiosa

Finantsseisundi taastamise kava eesmärk ei ole prognoosida tegureid, mis võivad kriisi tekitada, vaid pigem hinnata, kas kriisiga toimetulekuks kavandatud võimalused on sobivad ja piisavalt mitmekülgsed eri liiki stressiolukordadega tegelemiseks. Finantsseisundi taastamise kava põhielement on seega strateegiline analüüs, mis aitab tuvastada ettevõtte põhitegevusalad ja määrata kindlaks nende ja ettevõtte muude komponentidega seoses võetavad põhimeetmed kriisiolukorras. Vastavalt sellele eesmärgile on teise osa eesmärk esitada valikuvõimalused, st mitmesugused taastamisvõimalused, mida idiosünkraatilistes või süsteemsetes stressiolukordades kasutada, ning hinnata nende teostatavust ja mõju. Eeldame, et selles osas esitatakse vähemalt järgmine teave.

a) Taastamisvõimaluste üldine ülevaade

Selle osa eesmärk on esitada üldine kirjeldus olemasolevatest taastamisvõimalustest, mida saaks kasutada, ning meetmetest, mida võetakse selliste võimaluste varajase rakendamise võimaldamiseks (st kui ilmnevad taastamisnäitajad). Seega tuleks järgmistes punktides hinnata selliste taastamisvõimaluste rakendamise võimalikku ulatust eri stsenaariumide/eelduste korral.

b) Taastamisnäitajad

Taastamisnäitajad määravad kindlaks hetke, millal asutused hakkavad taastamisvõimalusi kaaluma ja määravad kindlaks, millist konkreetset taastamisvõimalust (kui üldse) võib olla vaja tekkinud olukorras rakendada. Kuna iga kriis on erinev, ei käivita taastamisnäitajad automaatselt konkreetset taastamisvõimalust, vaid pigem aitavad teha varakult kindlaks parima viisi finantsseisundi taastamise kava kasutamiseks. Taastamisnäitajaid ei tuleks võtta kui künniseid, mis nõuavad varem kindlaksmääratud reageerimisviisi rakendamist, vaid pigem hetke, millal eri taastamisvõimaluste tõhusust uuesti hinnatakse ja hakatakse kavandama nende võimalikku rakendamist. Taastamisnäitajad on seega eskalatsiooni- ja otsustamisprotsessi põhiosa. Asutus peaks finantsseisundi taastamise kava selles osas ka üksikasjalikult selgitama, kuidas taastamisnäitajad kaasatakse asutuse üldistesse riskijuhtimisraamistikesse ja kuidas on tagatud taastamisnäitajate vastavus olemasolevate likviidsuse või kapitaliga seotud hädaolukordade lahendamise kavade käivitusteguritega ja asutuse riskivalmiduse raamistikuga.

Eeldatakse, et asutus määrab kindlaks need konkreetsed taastamisnäitajad (sealhulgas näited ja parameetrid). Eelkõige peaks asutus kindlaks määrama kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed taastamisnäitajad:

- seoses solventisusega
- seoses likviidsusega

-
- seoses stressistsenaariumide ja tegevustingimuste halvenemisega.

c) Eeldused ja stsenaariumid

Selles osas peaksid asutused määrama kindlaks mitu stressistsenaariumi ja hindama hoolikalt nende võimalikku mõju. Selle osa eesmärk ei ole prognoosida järgmist kriisi, vaid pigem määrata kindlaks stsenaariumid, mille alusel hinnatakse eri taastamisvõimaluste tõhusust. See võimaldab katsetada eri taastamisvõimaluste tõhususe tundlikkust, mis aitab saavutada seatud eesmärgi (st taastada pikaajalise elujõulisuse) ka muudes olukordades kui kindlakstehtud stsenaariumid ja eeldused.

Eeldatakse, et asutus määrab kindlaks mitu stsenaariumi, mis peaksid hõlmama vähemalt järgmist liiki stressiolukord (igal juhul peab asutus eristama aeglaselt ja kiiresti arenevaid stressiolukordi):

- ▶ idiosünkraatiline stress
- ▶ süsteemne stress
- ▶ kahe eelneva kombinatsioon.

Kõik kaalutud stsenaariumid peaksid olema piisavalt tõsised, st avaldama asutusele tõsiselt kahjulikku mõju. Asutus peaks valima stsenaariumid, mis käivitaksid finantsseisundi taastamise kava mitu taastamisvõimalust ja mille esinemist peetakse piisavalt tõenäoliseks.

Asutus peaks hoolikalt hindama iga sellise stsenaariumi mõju organisatsiooni kirjelduses (A osa) kindlaksmääratud põhiüksuste, tegevusalade jm solventsusele, likviidsusele, rahastamisele, kasumlikkusele ja toimimisele.

d) Taastamisvõimalused

Selles osas loetletakse erinevad taastamisvõimalused ja hinnatakse neid. Taastamisvõimalused ei ole tavameetmed, vaid peaksid olema erakorralised. Kaalutavate võimaluste hulka kuuluvad väline rekapiitaliseerimine, varadest, tütarettevõtetest, äriüksustest või asutusest tervikuna loobumine, kohustuste vabatahtlik restruktureerimine, bilansimahu vähendamine või likviidsuspositsiooni tugevdamine. Iga kindlakstehtud taastamisvõimaluse kohta peaks asutus esitama meetme üldkirjelduse ja tegema kindlaks selle rakendamise võimalikud takistused. Lisaks peaks asutus esitama iga võimaluse kohta järgmised analüüsid.

- Taastamisvõimaluste **mõjuhindamine**, mis hõlmab vähemalt järgmiste tegurite hindamist:
 - ▶ finants- ja tegevusmõju: st kavandatud mõju solventsusele, likviidsusele ja finantseerimispositsioonidele, kasumlikkusele ja toimimisele. Seda mõju tuleks hoolikalt hinnata nii tavaolukorras kui ka erinevate stressistsenaariumide korral. Lisaks tuleks selgelt kindlaks määrata grupi eri üksused, mida võimalus võib mõjutada või mis osalevad selle rakendamises;
 - ▶ väline mõju: kavandatud mõju asutuse olulistele või süsteemselt tähtsatele funktsioonidele ning teistele turuosalistele, klientidele, töötajatele, võlausaldajatele ja aktsionäridele.

Mõjuhindangus tuleks selgelt märkida hindamise eeldused ja kõik muud eeldused, mis on muu hulgas seotud varade turustatavusega, teiste finantsasutuste käitumisega jne.

- **Riskihindamine:** eeldatakse, et asutus esitab iga võimalusega seotud riskide analüüsi. See hõlmab riske, et võimalust ei saa rakendada (teostatavus), ja ka riske, mis tulenevad selle rakendamisest (süsteemsed tagajärjed).
- ▶ Teostatavus: asutus peaks vastama järgmistele küsimustele: i) milline on hinnanguline edukusmäär ning miks; ii) millised tegurid võivad vähendada võimaluse tõhusust ja kuidas saaks neid leevendada; iii) millised tegurid võivad muuta võimaluse rakendamise võimatuks. Nende tegurite seas tuleks käsitleda vähemalt õigus-, operatiiv-, tegevus-, finants- ja maineriske (sealhulgas reitingu alanemise riski).

Panka kutsutakse üles ka arutlema oma võimaliku kogemuse üle seoses asjakohase või sarnase võimaluse kasutamisega.

- ▶ Süsteemsed tagajärjed: asutus peaks tegema kindlaks võimaluse rakendamise võimalikud süsteemsed mõjud ning selle mõju tulevasele likvideerimisele juhul, kui taastamisvõimalus ei osutu tõhusaks.

Kui tehakse kindlaks olulised takistused või tõkked, peaks asutus määrama üldjoontes kindlaks lahendused võimalike probleemide ületamiseks.

- **Otsustamisprotsess:** asutus peab kirjeldama asutusesisest otsustamisprotsessi juhul, kui võimalust tuleb rakendada (sealhulgas tegevused, ajakava ja osalevad isikud), kuni võimaluse rakendamise hetkeni. Kui ajakava ei ole kindel, tuleb esitada hinnangulised ajavahemikud koos teguritega, mis võivad neid vahemikke mõjutada.

e) *Hädaolukorras tegutsemise kava*

Asutus peaks esitama koos iga taastamisvõimalusega ka hädaolukorras tegutsemise kava, milles selgitatakse, kuidas taastamisvõimaluse rakendamisel säilitatakse taastamisetapis talitluspidevus. Selles analüüsitakse vähemalt sisetoiiminguid (nt IT-süsteemid, tarnijad ja personalihaldus) ja juurdepääsu turuinfrastruktuuridele (nt kliiringu- ja arveldamisvahendid, maksesüsteemid, lisanõuded tagatisele).

Kui võimalus näeb ette üksuse eraldamise grupist, peaks asutus ka näitama, et eraldatud üksused suudavad toimida täielikult ilma grupi toetuseta.

f) *Teabevahetuskava*

Asutuselt eeldatakse üksikasjaliku teabevahetuskava esitamist ning analüüsi, kuidas seda teabevahetuskava taastamisetapis ja iga taastamisvõimaluse korral rakendatakse, koos äritegevusele ja finantsstabiilsusele avalduva mõju üldhinnanguga.

Teabevahetuskavas tuleks hinnata

- asutusesisest teabevahetust töötajate, ametiühingutega jt ning

-
- asutusevälist teabevahetust aktsionäride, partnerite, finantsturgude/investorite, turu infrastruktuuride, üldsuse/hoiustajate ja ametivõimudega (sh järelvalvekolleegiumiga).

g) Teabehaldus

Asutus peaks kirjeldama oma üldist teabehalduspoliitikat. Eelkõige peaks asutus kirjeldama, kuidas grupp tagab, et õige teave on raskes olukorras otsuste tegemiseks kiiresti kättesaadav. Iga taastamisvõimaluse kohta on vaja esitada erianalüüs, milles asutus peaks kindlaks määrama võimalusega seotud konkreetsed teabevajadused ning tõendama oma suutlikkust vajalikku teavet esitada.

Lisaks peaks pank kirjeldama, kuidas ta saab esitada kriisiolukorras ametivõimudele õigeaegset teavet olukorra hindamiseks. Selline teave hõlmab näiteks järgmist:

- tegelikud grupisisesed riskipositsioonid tulenevalt grupisisesest tagatistest ja laenudest;
- kompensatsioonilaenuna (*back-to-back*) kirjendatud tegelikud tehingud;
- likviidsete varade tegelikud summad emapangas ja tütarettevõtetes;
- bilansiväline tegevus;
- panga tegelikud suurimad riskipositsioonid seoses teiste finantsasutuste ja ettevõtetega.

C. Järeelmeetmed

Finantsseisundi taastamise kava ei ole mitte üksnes kava, vaid protsess, mis tuleks kaasata asutuse juhtimisse. Selleks võib olla vaja teha muutusi organisatsioonis kas kava ajakohastamise lihtsustamiseks, selle edaspidiseks rakendamiseks, taastamisnäitajate jälgimiseks või kuna protsessis on tuvastatud mõningaid takistusi, mis raskendavad taastamisvõimaluste rakendamist. Organisatsioon peab tõenäoliselt kaaluma järel- või parandusmeetmeid. Käesoleva osa eesmärk on kirjeldada just neid meetmeid. Selle koostamisel tuleks arvesse võtta järgmist:

- ettevalmistavad meetmed, mida saab eelnevalt võtta taastamisvõimaluse edukaks rakendamiseks (nt kasutuselevõtu aja lühendamine, kasu maksimeerimine);
- täiustamist vajavad valdkonnad (sh uued eeldused, uued taastamisvõimalused, muudatused grupi/asutuse korralduses, juhtimine, töötajate koolitamine, õppused jms).

Iga järel- või parandusmeetme kohta peaks asutus täpsustama põhjuse, miks meetet parajasti kaalutakse, ja rakendamise ajakava.

4. Üldsusega konsulteerimisel saadud tagasiside

Seoses EBA määruse artiklis 16 sätestatud nõudega korraldada enne soovitusel väljaandmist avalik arutelu tuleb meenutada, et sama teema kohta on juba avaldatud EBA aruteludokument ning sidusrühmad on esitanud oma märkused, mis on avaldatud EBA veebilehel ja mida on soovitusel lisatud parandatud mudelis osaliselt arvesse võetud. Arvestades artiklis 16 sisalduvat täpsustust, et arutelu korraldatakse „vajaduse korral” (vt EBA määruse artikli 16 lõige 2), ning kuna sidusrühmade arvamusel EBA aruteludokumendi kohta olid peamiselt toetavad ja asjakohasemaid märkusi on parandatud mudelis arvesse võetud, leiab EBA, et uue avaliku arutelu korraldamine ei ole vajalik. Lisatud mudelit on käsitletud eespool nimetatud aruteludokumendis ja seega ei annaks üldsusega konsulteerimine lisaväärtust, vaid aeglustaks soovitusel väljaandmist ja kavade koostamise alustamist ELis.

5. Suuniste ja soovituste järgimise kinnitus

Kuupäev:

Liikmesriik / EMP riik:

Pädev asutus:

Suunised/soovitused:

Nimi:

Amet:

Telefon:

E-post:

Olen volitatud kinnitama suuniste/soovituste järgimist oma pädeva asutuse nimel. **Jah**

Pädev asutus järgib või kavatses järgida suuniseid ja soovitusi:

Jah **Ei** **Osaliselt**

Minu esindatav pädev asutus ei järgi ega kavatses järgida suuniseid ja soovitusi järgmistel **põhjustel**¹:

Osalise järgimise üksikasjad ja põhjendus:

Palun saatke käesolev teade aadressile compliance@eba.europa.eu².

¹ Osalise järgimise korral märkige palun järgimise ja mittejärgimise ulatus ning esitage asjakohaste aspektide mittejärgimise põhjused.

² NB! käesoleva järgimiskinnituse edastamist muul viisil, nt teate saatmine muule e-posti aadressile või e-kirja saatmine ilma nõutud vormita, ei aktsepteerita.